

تاثیر آموزش مهارت یادگیری پس ختام (PQ4R) بر عملکرد، رضایت و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان

پایه پنجم ابتدایی شهر اردکان

مهدی شمالی احمدآبادی^۱، سیروس منصوری^۲، عاطفه برخوردار احمدآبادی^۳

(۱) دکتری روانشناسی، سازمان آموزش و پرورش، اردکان، یزد، ایران.

(۲) استادیار گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه اراک، اراک، ایران

(۳) کارشناسی ارشد گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، مرکز میبد، ایران

* مسئول: Smansoori06@gmail.com

تاریخ پذیرش مقاله ۱۴۰۱/۰۴/۳۰

تاریخ دریافت مقاله ۱۴۰۰/۰۵/۱۸

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تاثیر آموزش مهارت یادگیری پس ختام (PQ4R) بر عملکرد، رضایت و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان انجام شد. روش پژوهش، نیمه آزمایشی با طرح پیش آزمون-پس آزمون با گروه گواه بود. جامعه آماری تمام دانش‌آموزان پایه پنجم مدارس شهر اردکان در سال تحصیلی ۹۹ - ۱۳۹۸ بود. با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس ۳۲ نفر به عنوان نمونه انتخاب و به صورت تصادفی در دو گروه ۱۶ نفری (آزمایش و گواه) جایگزین شدند. شرکت‌کنندگان در مراحل پیش آزمون و پس‌آزمون به پرسشنامه‌های رضایت تحصیلی بحرانی و جوکار (۱۳۷۸)، اشتیاق تحصیلی فردریکز، بلومفیلد و پاریس (۲۰۰۴) و نیز آزمون عملکردی محقق ساخته پاسخ دادند. گروه آزمایش آموزش مهارت‌های مطالعه را در ۸ جلسه یک ساعته و هر هفته دو جلسه دریافت کردند در صورتی که گروه گواه هیچ‌گونه مداخله‌ای را طی مدت زمان انجام پژوهش دریافت ننمودند. در پایان نیز داده‌های پژوهش با روش تحلیل کوواریانس و در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ تحلیل شدند. نتایج نشان داد که میانگین نمرات رضایت‌تحصیلی، اشتیاق‌تحصیلی و موفقیت‌تحصیلی گروه آزمایش نسبت به گروه گواه، در مرحله پس‌آزمون افزایش معناداری پیدا کرده است ($p < 0/001$). بر اساس نتایج پژوهش، مهارت یادگیری پس ختام (PQ4R) می‌تواند به عنوان یک روش مداخله‌ای موثر در بهبود مولفه‌های مرتبط موفقیت‌تحصیلی دانش‌آموزان مورد توجه قرار گیرد.

کلید واژه گان: مهارت‌های یادگیری، پس‌ختام، رضایت‌تحصیلی، اشتیاق‌تحصیلی، موفقیت‌تحصیلی.

مقدمه

افراد کارآمد برای جامعه است (سیف، ۱۴۰۰). در این راستا یکی از مهمترین اهداف نظام‌های آموزشی در هر کشور، شکوفایی توانمندی‌های بالقوه دانش‌آموزان است (دارش، شاهی و رضوی، ۱۳۹۷) و لازمه آن نیز توجه به سطوح بالاتری یادگیری خواهد بود (مارکز و موس^۳، ۲۰۱۵). نظام‌های آموزشی برای بررسی میزان موفقیت خود در تحقق اهداف تعلیم و تربیت، شاخص‌های متعددی دارند. ارزیابی عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان

با توجه به نیاز روزافزون جامعه به نیروهای کارآمد و شایسته، بهبود توانمندی‌های دانش‌آموزان دارای اهمیت زیادی بوده (منگل^۱ و همکاران، ۲۰۱۹)، و رشد جامعه بدون آن با دشواری زیادی مواجه خواهد بود (کوهرت^۲، ۲۰۲۰). از اینرو یکی از معیارهای مهم برای سنجش موفقیت نظام‌های آموزشی، میزان توانایی آن‌ها در تربیت

1. Meneghel

2. Cohort

3. Marks & Moss

آموزشی مدرسه، مطالعه دروس و همچنین رفتارهای معلم مثبت باشد (فلورز^۹، ۲۰۰۷) به نقل از میرحیدری و نیستانی، (۱۳۹۴). تحقیقات مختلف ارزش مثبت رضایت تحصیلی را به عنوان یک عامل تسهیلگر در یادگیری فراگیران، تحصیل در رده‌های بالاتر و موفقیت‌شغلی در آینده نشان می‌دهد (صادقی و برزگر بفرویی، ۱۳۹۸). همچنین مطالعات نشان می‌دهد دانش‌آموزانی که رضایت تحصیلی بالاتری دارند خود را با شرایط مدرسه بهتر وفق می‌دهند (سانچز-کاردونا، اورتگا-مالدونادو، سالانوا و مارتینز^{۱۰}، ۲۰۲۰)، خوشبین‌ترند (بویلو، گاودرو، گارو و چمندی^{۱۱}، ۲۰۲۱؛ ویلکینز و همکاران^{۱۲}، ۲۰۱۴)، بیشتری دارند (پولات و کاراباتک^{۱۳}، ۲۰۲۱) و همچنین استرس تحصیلی کمتری را در زندگی تحصیلی خود تجربه می‌کنند (کرایف^{۱۴}، ۲۰۱۵).

اشتیاق تحصیلی^{۱۵} یکی دیگر از متغیرهای موثر بر عملکرد تحصیلی به‌شمار می‌آید (مرادی، اسدزاده، کرمی و نجفی، ۱۳۹۸). اشتیاق تحصیلی که اخیراً به یکی از سازه‌های مورد علاقه محققین حوزه روانشناسی تبدیل شده است (کارماونا-هالتی^{۱۶} و همکاران، ۲۰۱۹)، به کیفیت تلاش دانش‌آموزان در فعالیت‌های هدفمند آموزشی اشاره دارد (داتو و پارک^{۱۷}، ۲۰۱۹). در واقع اشتیاق تحصیلی علاقه دانش‌آموزان برای مشارکت کلی در محیط‌های آموزشی را شامل می‌شود (کیم، کیم و لی^{۱۸}، ۲۰۲۱). مطالعات مختلفی در خصوص نقش اشتیاق تحصیلی بر عملکرد تحصیلی انجام شده است. بررسی‌های صورت گرفته نشان می‌دهد که بین اشتیاق تحصیلی و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان (بیکرز،

یکی از مهمترین معیارهایی است که برای سنجش میزان یادگیری و عملکرد دانش‌آموزان در اختیار نظام‌های آموزشی است. عملکرد تحصیلی به میزان کوشش در یادگیری، کسب نمرات مطلوب، تحمل جنبه‌های منفی مدرسه و همچنین پیش‌بینی اتمام تحصیلات درمقاطع تحصیلی بالاتر اشاره دارد (استادفیلد^۱ و همکاران، ۲۰۱۸). لذا عملکرد تحصیلی یک مقیاس تک بعدی نیست (گرین^۲ و همکاران، ۲۰۱۲) و نمی‌توان برای سنجش این متغیر تنها به اندازه‌گیری معدل درسی دانش‌آموزان اکتفا کرد (ماتوآ^۳، ۲۰۱۷).

چندبعدی بودن عملکرد تحصیلی محققین را برآن داشته تا در پژوهش‌های خود، عوامل متنوعی را در بررسی نمایند (گرین و همکاران، ۲۰۱۲). مطالعات مختلفی نیز در این رابطه انجام شده است. یافته‌های برخی از این مطالعات نشان می‌دهد که عوامل مختلفی چون رشد اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، شناختی و عاطفی (سلملیان، کاظم نژاد و غلامی چابکی، ۱۳۹۶) ویژگی‌های شخصیتی (براون و سینامون^۴، ۲۰۱۵)؛ ویژگی‌های روانشناختی (دومنال و مایکل^۵، ۲۰۱۸)، خودکارآمدی (بیزن، آیکوتلو و بایرک^۶، ۲۰۱۸)، انگیزش تحصیلی و سرمایه روانشناختی (مجبی نورالدین وند، شهنی بیلاق و پاشاشریفی، ۱۳۹۴)، هوش هیجانی (مشکوه، ۱۳۹۰) و رضایت تحصیلی (مرادی، ۱۳۹۵) بر عملکرد تحصیلی تأثیر دارد.

بر اساس آنچه گفته شد رضایت تحصیلی^۷ می‌تواند در پیش‌بینی عملکرد تحصیلی نقش داشته باشد. مفهوم رضایت شامل یک احساس درونی همراه با حضور هیجان‌های مثبت و نبود احساسات منفی است (ترانگ و میلر^۸، ۲۰۱۸) بنابراین زمانی در دانش‌آموزان رضایت تحصیلی ایجاد می‌شود که ادراک آنها از برنامه‌های

⁹. Floers

¹⁰. Sánchez-Cardona, Ortega-Maldonado, Salanova & Martínez

¹¹. Boileau, Gaudreau, Gareau & Chamandy

¹². Wilkins et al

¹³. Polat & Karabatak

¹⁴. Chraif

¹⁵. academic enthusiasm

¹⁶. Carmona-Halty

¹⁷. Datu & Park

¹⁸. Kim, Kim & Lee

¹. Stadtfeld

². Green

³. Matovu

⁴. Brown & Cinamon

⁵. Domhnal & Michael

⁶. Bezen, Aykutlu & Bayrak

⁷. Academic satisfaction

⁸. Truong & Miller

خواندن^۷، تأمل^۸، از حفظ گفتن^۹ و مرور^{۱۰} است (بازر و گوربوز^{۱۱}، ۲۰۱۷). نتایج مطالعات مختلف نشان از اثربخشی روش پس‌ختم بر متغیرها مرتبط با یادگیری دارد (نور ایز^{۱۲}، ۲۰۱۹)، مارتینا^{۱۳} (۲۰۱۸)، سادا و نویتا^{۱۴} (۲۰۱۵)، کاسیولیتا^{۱۵} (۲۰۱۵)، رونیاتون و همکاران^{۱۶} (۲۰۱۶) و بازر و گوربوز (۲۰۱۷) در پژوهش خود نشان دادند که آموزش روش پس‌ختم در بهبود درک مطلب آموزشی موثر است. نتیجه مطالعه پوتر^{۱۷} و همکاران (۲۰۱۳) نشان دادند که روش آموزش پس‌ختم بر مهارت‌های خواندن در یادگیری زبان اندونزی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان موثر است. نتیجه مطالعه مطالعه انداورک و گیدی^{۱۸} (۲۰۱۳) و جونز، ورای و اسکنون^{۱۹} (۲۰۱۳) نیز نشان داد که مهارت‌های مطالعه در بهبود اشتیاق تحصیلی نقش دارد. در ایران نیز عامری، حسین پور و عطاری (۱۳۹۲) تاثیر آموزش مهارت یادگیری پس‌ختم به صورت گروهی بر افزایش انگیزه پیشرفت دانش‌آموزان پسر مقطع سوم متوسطه را بررسی کردند، نتایج این مطالعه نیز حاکی از اثربخشی آموزش پس‌ختم بر انگیزه پیشرفت دانش‌آموزان بود. بررسی پیشینه پژوهش نشان می‌دهد که علی‌رغم اهمیت توجه به متغیرهای، عملکرد، رضایت و اشتیاق تحصیلی، پژوهش‌هایی انجام شده در این حوزه مستقیماً به بررسی تاثیر آموزش پس‌ختم بر این متغیرها نپرداخته‌اند به طوریکه مطالعه‌ای که به طور کامل اهداف پژوهش حاضر را در برگیرد در دسترس قرار نگرفت. لذا با توجه به اهمیت موضوع و خلاء پژوهشی موجود، پژوهش حاضر با هدف تاثیر آموزش مهارت یادگیری پس‌ختم

ساز و ورگل و کونتز^۱، ۲۰۱۵؛ جانگ، کیم، و ریو^۲، ۲۰۱۲؛ ریو و لی^۳، ۲۰۱۴)، رابطه وجود دارد.

بر اساس آنچه گفته شد توجه به متغیرهای عملکرد، رضایت، اشتیاق تحصیلی در دانش‌آموزان از اهمیت زیادی برخوردار بوده و عدم توجه به آن می‌تواند به پیامدهای منفی زیادی را در پی داشته باشد. از اینرو پژوهشگران حوزه تعلیم و تربیت همواره به دنبال مداخلاتی بوده‌اند تا بتوانند متغیرهای مرتبط با یادگیری در دانش‌آموزان را بهبود بخشند. از آنجاکه عدم توانمندی در مهارت یادگیری یکی از علل شکست دانش‌آموزان در آزمون‌های عملکردی است (عظیم‌پور و ملایی پلی، ۱۳۹۷). بنابراین با بهبود مهارت‌های یادگیری در دانش‌آموزان می‌توان انتظار داشت که عملکرد، رضایت و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان نیز بهبود یابد. مطالعات مختلف نشان می‌دهد که یادگیری تنها در نتیجه استفاده از فرایندهای شناختی و فراشناختی نیست و مواردی چون پیوندها، راهبردها و قاعده‌ها نیز در این رابطه موثر بوده (سیف، ۱۴۰۰) و یادگیری در طی کوشش‌های بیشتر گسترش پیدا می‌کند (ثرن‌دیک^۴، ۱۸۹۸ به نقل از شهری وزیری و لطفی، ۱۳۹۶). یادگیری رابطه نزدیکی با سازماندهی و یا با رمزگردانی، اندوختن، بازیابی دارد (شهری وزیری و لطفی، ۱۳۹۶). سازماندهی به هنگام رمز گردانی، بازیابی‌های بعدی را بهبود می‌بخشد. بنابراین با سازماندهی متناسب مطالب، می‌توان حجم زیادی از اطلاعات را ذخیره و بازیابی کرد. حال آنکه برخی از دانش‌آموزان به دلیل عدم آشنایی با مهارت‌های صحیح یادگیری در ذخیره و بازیابی مطالب ناتوانند. اگرچه روش‌های زیادی برای مطالعه وجود دارد اما یکی از معروف‌ترین این فنون، روش پس‌ختم است (سیف، ۱۴۰۰). پس‌ختم حروف اول شش اقدام مرتبط با یادگیری و سازماندهی و شامل پیش خوانی^۵، سؤال^۶،

7. Read

8. Reflect

9. Recite

10. Review

11. Basar & Gurbuz

12. Nur Ebes

13. Martina

14. Sada & Novita

15. Kasyulita

16. Runiatun at al

17. Putra

18. Endawoke & Gidey

19. Jones, Wray & Scanlon

1. Bakker, Sanz Vergel & Kuntze

2. Jang, Kim, & Reeve

3. Reeve & Lee

4. Thorndike

5. Preview

6. Question

(PQ4R) بر عملکرد، رضایت، اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان پایه پنجم ابتدایی شهر اردکان انجام شد.

روش شناسی

این مطالعه با رویکرد کمی و به روش نیمه آزمایشی طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون با گروه گواه، انجام شد. جامعه پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان پایه پنجم مدارس شهر اردکان یزد بود. با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس از بین دانش‌آموزان پایه پنجم ابتدایی یکی از مدارس که بصورت تصادفی انتخاب شد، دو کلاس ۱۶ نفره با مجموع ۳۲ دانش‌آموز به عنوان نمونه انتخاب و در دو گروه آزمایش و گواه دسته‌بندی شدند. شرکت کنندگان هر دو گروه به پرسشنامه‌های رضایت تحصیلی بحرانی و جوکار (۱۳۷۸)، اشتیاق تحصیلی فردریکز، بلومفیلد، و پاریس (۲۰۰۴) و نیز آزمون عملکردی محقق ساخته که به منظور بررسی عملکرد تحصیلی طراحی شد، در مراحل پیش‌آزمون و پس‌آزمون پاسخ دادند. منابع درسی شامل فصول اول و دوم کتاب فارسی پایه پنجم ابتدایی بود. به گروه آزمایش در جلسات اول و دوم روش مطالعه پس‌ختم آموزش داده شد. سپس دانش‌آموزان بخش‌های مختلف منابع درسی را با این روش مطالعه کردند ولی گروه گواه روش عادی خود را در پی گرفتند. در پایان نیز داده‌های پژوهش با استفاده از روش تحلیل کوواریانس چند متغیر تحلیل شد.

ابزار پژوهش عبارت است از:

پرسشنامه رضایت تحصیلی: این پرسشنامه توسط بحرانی و جوکار (۱۳۷۸)، تهیه شده و نوشادی و مسعودی جهت سنجش رضایت از تحصیل در دانش‌آموزان پیش‌دانشگاهی آن را مورد استفاده قرار دادند. پرسشنامه دارای ۱۴ گویه است. برای جلوگیری از سوگیری پاسخ‌ها، ۶ گویه از مجموع گویه‌ها به صورت منفی طراحی شده است. پرسشنامه بر اساس مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای از کاملاً مخالف (۱) تا کاملاً موافق (۵) درجه‌بندی می‌شود و امتیاز کسب

شده در محدوده ۱۳-۶۵ قرار می‌گیرد. نمره بالاتر نشانگر رضایت بیشتر دانش‌آموزان از تحصیل محسوب می‌شود. سپس امتیاز کسب شده به سه دسته رضایت کم (۳۰-۱۳)، (متوسط (۳۱-۴۵) و زیاد (۴۹-۶۵) طبقه‌بندی شد. در پژوهش شکورنیا و همکاران (۱۳۹۳) روایی پرسشنامه تأیید شده است. همچنین در پژوهش شکورنیا و همکاران (۱۳۹۳) پایایی پرسشنامه با آلفای کرونباخ ۰/۸۴ به دست آمده است.

پرسشنامه اشتیاق تحصیلی: مقیاس اشتیاق تحصیلی توسط فردریکز، بلومفیلد، پاریس (۲۰۰۴) ساخته شده که دارای ۱۵ گویه است که این گویه‌ها؛ سه خرده مقیاس رفتاری، عاطفی و شناختی را در میان دانشجویان اندازه‌گیری می‌کند. پاسخ هر کدام از گویه‌ها دارای نمرات یک تا پنج می‌باشد که از (هرگز = ۱ تا همیشه = ۵) را شامل می‌شود. این پرسشنامه ابتدا به زبان فارسی برگردانده شد و پرسشنامه فارسی مجدداً در اختیار یک مترجم دیگر قرار داده شد و به زبان انگلیسی برگردانده شد و با متن اصلی مقایسه شد که تناقضی بین متن ترجمه شده و اصلی وجود نداشت. سپس برای روایی صوری به ۵ نفر از اساتید گروه روانشناسی داده شد. آن‌ها در پاسخ به این سؤالات که تا چه حد این آزمون مناسب است به یک مقیاس ۵ درجه‌ای از اصلاً مناسب نیست (۱) تا بسیار زیاد مناسب است (۵) به مقیاس‌ها رتبه دادند؛ داوران پرسش‌نامه اشتیاق تحصیلی را در حد «زیاد مناسب» و مؤلفه‌های آن را نیز در حد «بسیار زیاد مناسب» ارزیابی کردند. جهت تعیین پایایی این مقیاس، ابتدا مقیاس اشتیاق تحصیلی بین ۲۰۰ نفر از دانشجویان رشته‌های مختلف علوم پزشکی توزیع و تکمیل شد (این دانشجویان جز نمونه نبودند). بعد از محاسبه ضریب پایایی به روش آلفای کرونباخ انجام شد، ضریب آلفای کرونباخ ۰,۶۶، به دست آمد. فردریکز و همکاران ضریب پایایی این مقیاس را ۰,۸۶ گزارش کرده‌اند.

آزمون سنجش عملکرد تحصیلی: آزمون فصول اول و دوم فارسی بود که از هر دو گروه آزمایش و کنترل به عنوان

از معلمان با سابقه بیشتر از ۲۵ سال تدریس، و همچنین ۳ تن از اساتید دانشگاه در حوزه علوم تربیتی تأیید شد. به منظور برآورد پایایی میان نمره گذران، سوالات آزمون در اختیار چهار نفر از معلمان با سابقه قرار گرفت و مشاهده شد که توافق میان این چهار نفر ۸۷/۳۳ است.

پس آزمون به عمل آمد. این آزمون از نوع معلم ساخته بود که برای هر دو گروه یکسان بود. پینریچ و دی گروت اعتقاد دارند اگر آزمون های معلم ساخته شبیه آزمون های معمولی مدارس طراحی شوند، برای ابزار پژوهش مناسب تر از آزمون های استاندارد هستند، روایی محتوای سوالات آزمون عملکردی بر اساس نظر چهار نفر

جدول ۱- جلسات آموزش مهارت یادگیری پس ختام (PQ4R)

جلسات	موضوع
جلسه اول	آشنایی اعضاء گروه با یکدیگر و درمانگر، تعیین اهداف و قوانین گروه و معرفی اهداف برنامه آموزشی، توضیح در خصوص پرسشنامه ها و تکمیل پیش آزمون
جلسه دوم	آموزش مطالعه با روش پس ختام، انجام تمرین کلاسی با روش پس ختام با استفاده از یک مطلب آموزشی کوتاه غیر درسی، تکلیف خانگی با یک داستان
جلسه سوم	بررسی تکالیف، رفع اشکالات و ابهامات، تمرین کلاسی با روش پس ختام با استفاده از یک مطلب آموزشی کوتاه غیر درسی، تکلیف خانگی با یک داستان
جلسه چهارم	بررسی تکالیف، رفع اشکالات و ابهامات، تمرین کلاسی با روش پس ختام با استفاده از بند اول فصل اول کتاب فارسی، تکلیف خانگی مطالعه فصل اول با روش پس ختام
جلسه پنجم	بررسی تکالیف، رفع اشکالات و ابهامات، آموزش فصل اول، انجام تمرینات آخر فصل، تکلیف خانگی مرور مطالب فصل اول
جلسه ششم	آزمون شفاهی از فصل اول، رفع اشکالات و ابهامات، بحث کلاسی در خصوص مطالب فصل یک، تکلیف خانگی مطالعه فصل دوم با روش پس ختام
جلسه هفتم	بررسی تکالیف، رفع اشکالات و ابهامات، آموزش فصل دوم، تکلیف خانگی مرور فصل دوم
جلسه هشتم	بررسی تکالیف، رفع اشکالات و ابهامات، انجام تمرینات آخر فصل، انجام پس آزمون

۵ نفر (۳۱/۲۵ درصد) خیلی خوب، ۸ نفر (۵۰/۰۰ درصد)

خوب و همچنین ۳ نفر (۱۸/۷۵ درصد) نیز نیاز به تلاش بیشتر بود. جدول ۲، میانگین و انحراف معیار نمرات شرکت کنندگان پژوهش را در پرسشنامه های رضایت تحصیلی، اشتیاق تحصیلی و همچنین آزمون عملکردی را نشان می دهد.

یافته ها

از مجموع ۱۶ آزمودنی شرکت کننده در گروه آزمایش، وضعیت تحصیلی ۶ نفر (۳۷/۵۰ درصد) خیلی خوب، ۷ نفر (۴۳/۷۵ درصد) و همچنین ۳ نفر (۱۸/۷۵ درصد) نیز نیاز به تلاش بیشتر بود. همچنین از مجموع ۱۶ نفر آزمودنی شرکت کننده در گروه آزمایش، وضعیت تحصیلی

جدول ۲- مقایسه میانگین و انحراف معیار نمرات متغیرها در مراحل پیش آزمون و پس آزمون در گروه آزمایش و گواه

متغیر / شاخص	گروه	مرحله	میانگین	انحراف معیار
رضایت تحصیلی	آزمایش	پیش آزمون	۳۶/۲۵	۵/۰۲
		پس آزمون	۳۸/۷۶	۴/۷۶
	گواه	پیش آزمون	۳۴/۹۳	۵/۸۵
		پس آزمون	۳۵/۶۲	۶/۰۴
اشتیاق تحصیلی	آزمایش	پیش آزمون	۴۶/۳۸	۸/۱۶
		پس آزمون	۵۰/۱۸	۸/۴۸
	گواه	پیش آزمون	۴۵/۶۸	۹/۰۶
		پس آزمون	۴۶/۷۵	۸/۶۶
عملکرد تحصیلی	آزمایش	پیش آزمون	۹/۴۳	۲/۲۲
		پس آزمون	۱۸/۵۰	۱/۴۱
	گواه	پیش آزمون	۸/۷۵	۲/۳۰
		پس آزمون	۱۷/۳۵	۱/۷۰

برابر ۱۴/۲۳، ۱۷/۶۱ و ۲۴/۳۳ بوده که در سطح $p < 0/001$ معنی دار است. این یافته ها نشان می دهد که آموزش مهارت های مطالعه بر رضایت تحصیلی، اشتیاق تحصیلی و موفقیت تحصیلی موثر بوده است.

جدول ۴- نتایج حاصل از تحلیل کوواریانس بر روی میانگین نمره های

پس آزمون متغیرها با کنترل پیش آزمون

متغیر	SS	df	MS	F	سطح معناداری	اندازه اثر
رضایت تحصیلی	۱۴/۲۲	۱	۱۴/۲۲	۱۴/۲۳	۰/۰۰۱	۰/۳۴
اشتیاق تحصیلی	۴۴/۸۵	۱	۴۴/۸۵	۱۷/۶۱	۰/۰۰۱	۰/۳۹
عملکرد تحصیلی	۴/۱۷	۱	۴/۱۷	۲۴/۳۳	۰/۰۰۱	۰/۴۷

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف تاثیر آموزش مهارت یادگیری پس ختام (PQ4R) بر عملکرد، رضایت و اشتیاق تحصیلی دانش آموزان پایه پنجم ابتدایی شهر اردکان انجام شد. نتایج نشان داد که آموزش مهارت های مطالعه بر رضایت تحصیلی، اشتیاق تحصیلی و عملکرد تحصیلی دانش آموزان موثر بوده است.

اولین نتیجه بدست آمده حاکی از تاثیر آموزش مهارت های یادگیری بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان بود. نتیجه بدست با پژوهش های پیشین از جمله پژوهش نور ایبیز، (۲۰۱۹)، (مارتینا، ۲۰۱۸) و بازر و گوربوز (۲۰۱۷) و هارمر (۲۰۰۷)، همسوست. در توضیح نتایج بدست آمده می توان گفت علاوه بر سه مهارت گوش دادن، صحبت کردن و همچنین نوشتن، مهارت های یادگیری یکی از مولفه های مهم در بهبود یادگیری دانش آموزان است (مارتینا، ۲۰۱۸). هارمر (۲۰۰۷) نیز معتقد است که مهارت های یادگیری در فراگیری مطالب مهم است. جانسون (۲۰۰۸) نیز معتقد است که مهارت های یادگیری فعالیتی مهم برای ایجاد معنا درخصوص مطالب خوانده شده است. بسیاری از دانش آموزان علی رغم تلاشی که در خواندن مطالب درسی

همان طور که مشاهده می شود نمره شرکت کنندگان دو گروه در پیش آزمون تقریباً با هم برابر اما در پس آزمون، نمره گروه آزمایش متفاوت از گروه گواه شده است. با تأیید شدن پیش فرض های آزمون تحلیل کوواریانس چند متغیری (نرمال بودن توزیع نمرات، همگنی واریانس ها، همگنی شیب رگرسیون و تساوی کوواریانس ها)، از این آزمون برای بررسی فرضیه اصلی پژوهش استفاده شد که نتایج آن در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۳- نتایج تحلیل کوواریانس چند متغیره برای مقایسه نمرات متغیرها

در گروه های آزمایش و گواه

شاخص	مقدار	نسبت	درجه	درجه	سطح p	اندازه اثر
آزمون	F	آزادی	آزادی	خطا		
اثر پیلای ^۱	۰/۶۹	۱۸/۸۷	۳	۲۵	۰/۰۰۱	۰/۶۹
لامبدای ویلکز ^۲	۰/۳۰	۱۸/۸۷	۳	۲۵	۰/۰۰۱	۰/۶۹
اثر هتلینگ ^۳	۲/۲۶	۱۸/۸۷	۳	۲۵	۰/۰۰۱	۰/۶۹
بزرگترین ریشه روی ^۴	۲/۲۶	۱۸/۸۷	۳	۲۵	۰/۰۰۱	۰/۶۹

یافته های جدول ۳ نشان می دهد که مقدار f در آزمون لامبدای ویلکز معنی دار است بدین معنی که بین میانگین نمرات پس آزمون متغیرهای وابسته (عملکرد تحصیلی، رضایت تحصیلی و اشتیاق تحصیلی) با کنترل پیش آزمون در گروه های آزمایش و گواه تفاوت معنی داری وجود دارد. ($p < 0/001$) بر این اساس می توان گفت که دست کم در یکی از متغیرهای وابسته در پس آزمون بین دو گروه اختلاف معنی داری وجود دارد. ضریب اندازه اثر نشان می دهد که ۶۹ درصد تفاوت دو گروه مربوط به مداخله آزمایشی آموزش مهارت های مطالعه است. جهت پی بردن به تفاوت های تک متغیره، تحلیل کوواریانس تک متغیری در متن مانکوا انجام گرفت که نتایج آن در جدول ۴ ارائه شده است.

نتایج جدول ۴ نیز نشان می دهد که مقدار f در متغیرهای رضایت تحصیلی، اشتیاق تحصیلی و عملکرد تحصیلی به ترتیب

1. Pillai & Trace
2. Wilks Lambda
3. Hotelling & Trace
4. Roy & Largest Root

مطلوب‌تری استفاده کنند و هنگام انجام تکالیف درسی چگونه از راهبردهای شناختی و فراشناختی استفاده کنند. این ویژگی سبب شد که مطالعه مطالب درسی نه تنها برای آنها ملال‌آور نباشد، بلکه آن‌را به عنوان یک فعالیت جذاب، ادراک کنند. افزایش یادگیری و بهبود عملکرد آن‌ها در آزمون عملکردی نیز موجب علاقه بیشتر دانش‌آموزان به فعالیت‌های کلاسی و گروهی شده و اشتیاق تحصیلی آنها افزایش خواهد یافت.

نتایج بدست آمده نشان داد که آموزش مهارت‌های یادگیری بر رضایت تحصیلی دانش‌آموزان موثر است. نتایج بدست آمده با نتیجه مطالعه شکورنیا و همکاران (۱۳۹۳) همسو است. در تبیین یافته‌های این بخش می‌توان گفت که بر اساس نتایج مطالعات مختلف رضایت تحصیلی از جمله عوامل مؤثر در موفقیت تحصیلی است (سادا و نویتا، ۲۰۱۵؛ کاسیولیتا، ۲۰۱۵؛ رونیاتون و همکاران، ۲۰۱۶). لذا با افزایش موفقیت تحصیلی، رضایت تحصیلی دانش‌آموزان نیز بهبود خواهد یافت. از سوی دیگر استفاده از مهارت‌های یادگیری و پرهیز از یادگیری سطحی از عوامل مؤثر بر موفقیت تحصیلی است (شکورنیا و همکاران، ۱۳۹۳). در واقع هرچقدر دانش‌آموزان از روش‌های عمیق یادگیری استفاده کنند، موفقیت‌های بیشتری بدست می‌آورند و این مساله نیز به افزایش رضایت تحصیلی آن‌ها خواهد انجامید. در روش پس ختام دانش‌آموزان یاد گرفتند که چگونه مسئولیت برنامه‌ریزی، مطالعه و ارزشیابی از خود را بر عهده گیرند. دانش‌آموزان آموختند که جای تکیه بر افرادی چون پدر، مادر و یا معلم برای ارزشیابی و نظارت بر فرایند یادگیری‌شان، خود این مسئولیت را انجام دهند. این ویژگی سبب شد دانش‌آموزان در دستیابی به اهدافی که در فرایند مطالعه تعیین کرده بودند، مصمم‌تر باشند و برای کسب موفقیت‌های بیشتر تلاش کنند. از آنجاکه افزایش موفقیت نیز با احساس درونی و هیجان‌های مثبت و نبود احساسات منفی همراه است (ترانگ و میلر، ۲۰۱۸)، رضایت تحصیلی دانش‌آموزان بهبود یافت.

بر اساس یافته‌های پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که آموزش مهارت‌های یادگیری به روش پس‌ختم بر عملکرد

انجام می‌دهند، در بیاد آوردن مطالب و پاسخ به سوالات امتحان عملکردی، ناتوانند. روش‌های نادرست یادگیری بر حفظ طوطی‌وار، انباشت مطالب بدون ایجاد معنا و عدم استفاده از راهبردهای صحیح شناختی و فراشناختی، بنا شده‌اند (نور ایبیز، ۲۰۱۹). بنابراین دانش‌آموزان علی‌رغم تلاش زیاد، با انباشت مطالبی در ذهن خود در یادآوری آنها، موفقیت کافی را نخواند داشت. این درحالی است که روش پس‌ختم یکی از مهارت‌های موفق یادگیری برای به یاد آوردن مطالب کتاب درسی است. شش فعالیت پیش‌خوانی، سؤال، خواندن، تأمل، از حفظ گفتن و مرور به منظور افزایش عمق پردازش اطلاعات خوانده شده طراحی شده‌اند. دانش‌آموزان آموختند که در ابتدا یک برداشت کلی از مطلبی که قرار است یاد بگیرند بدست آوردند، سوالاتی از آن مطلب طرح کنند که لازمه آن تامل در مطالبی بود که پیش‌خوانی کرده‌اند، سپس با مطالعه دقیق و تمرین، به سوالات خود پاسخ دادند. درواقع دانش‌آموزان در این شیوه باهدفمندی بالاتری مباحث درسی را مطالعه کردند. همسو با یافته‌های این بخش نتایج مطالعات نور ایبیز، (۲۰۱۹)، (مارتینا، ۲۰۱۸) و بازر و گوربوز (۲۰۱۷) نیز نشان داد که آموزش روش پس‌ختم با بهبود درک مطلب در دانش‌آموزان به بهبود یادگیری و در نتیجه افزایش میزان عملکرد تحصیلی منجر می‌شود.

نتیجه دیگر پژوهش نشان داد که آموزش مهارت‌های یادگیری بر اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان موثر است. نتایج این بخش با نتایج پژوهش انداورک و گیدی (۲۰۱۳) و جونز، وری و اسکولون (۲۰۱۳)، همسو است. در تبیین نتیجه بدست آمده می‌توان گفت که یکی از مولفه‌های مهم در اشتیاق تحصیلی، اشتیاق عاطفی است. اشتیاق عاطفی نیز به احساساتی (برای مثال شادی) مربوط می‌شود که دانش‌آموزان هنگام انجام فعالیت‌های مرتبط با درس و مدرسه را تجربه می‌کنند. اگر دانش‌آموزان نتوانند موفقیت لازم را در یادگیری بدست آورند و فعالیت‌های مرتبط با یادگیری برای آنها جذابیت لازم را نداشته باشد، تمایلی برای انجام این فعالیت‌ها نخواهند داشت. در روش پس‌ختم به دانش‌آموزان آموزش داده شد که چگونه برای یادگیری بهتر برنامه‌ریزی کنند، از زمان‌های خود چگونه به صورت

آموزان پسر مقطع دبیرستان شهر رودهن. روان سنجی، ۵(۲۰)، ۱۷۱-۲۲۰.

- صادقی، مسعود؛ برزگر بفرویی، مهدی. (۱۳۹۸). نقش واسطه ای هیجانانگیز تحصیلی در رابطه‌ی نیازهای بنیادی روانشناختی و رضایت تحصیلی دانشجویان. پژوهش در آموزش علوم پزشکی، ۱۱(۲)، ۳۲-۴۳.

- عامری، الیاس؛ حسین پور، محمد؛ عطاری، یوسفعلی. (۱۳۹۲). تعیین اثربخشی آموزش مهارت یادگیری پس ختام (R5QP) به صورت گروهی برافزایش انگیزه پیشرفت دانش آموزان پسر مقطع سوم متوسطه. یافته های نو در روان شناسی (روان شناسی اجتماعی)، ۸(۲۶)، ۱۰۹-۱۲۴.

- عظیم پور، علی رضا؛ ملایی پلی، جمیله. (۱۳۹۷). مقایسه اثربخشی آموزش مهارت‌های مطالعه و یادگیری با خودآموزی کلامی بر اضطراب امتحان دانش‌آموزان دختر. مجله مطالعات روانشناسی تربیتی، ۱۵(۳۱)، ۱۷۱-۱۹۸.

- محبی نورالدین وند، محمدحسین؛ شهنی ییلاق، منیجه؛ شریفی، حسن پاشا. (۱۳۹۳). رابطه سرمایه روان‌شناختی (امید، خوش‌بینی، تاب‌آوری و خودکارآمدی) با هدف‌های پیشرفت و عملکرد تحصیلی دانشجویان سال اول. پژوهش در برنامه ریزی درسی، ۱۱(۴۰)، ۷۹-۶۱.

- مرادی، خدیجه؛ اسدزاده، حسن؛ کرمی، ابوالفضل؛ نجفی، محمود. (۱۳۹۸). مدل یابی پیشرفت تحصیلی بر اساس هیجان‌های تحصیلی و اشتیاق تحصیلی: نقش میانجی تحول مثبت نوجوانی. روان شناسی تربیتی، ۱۵(۵۱)، ۱۴۷-۱۷۳.

- مرادی، سارا. (۱۳۹۵). بررسی رابطه بین رضایت تحصیلی با پیشرفت تحصیلی در درس کار و فناوری ششم ابتدایی با لحاظ واسطه گری انگیزه تحصیلی، چهارمین کنفرانس ملی توسعه پایدار در علوم تربیتی و روانشناسی، مطالعات اجتماعی و فرهنگی، تهران.

- مشکوه، مریم. (۱۳۹۰). رابطه بین هوش هیجانی و موفقیت تحصیلی. فناوری آموزش، ۵(۲)، ۱۰۸-۱۰۵.

- میرحیدری، سیدعلی؛ نیستانی، محمدرضا. (۱۳۹۴). رابطه بین خودکارآمدی و رضایت تحصیلی با پیشرفت تحصیلی در درس ریاضی دانش‌آموزان پایه سوم دوره دوم متوسطه شهر

تحصیلی، اشتیاق تحصیلی و رضایت تحصیلی دانش‌آموزان موثر بوده است و می‌تواند در بهبود یادگیری دانش‌آموزان و مولفه‌های مرتبط با آن مورد استفاده قرار گیرد. پژوهش حاضر همچون سایر پژوهش‌ها از محدودیت‌هایی برخوردار بوده است که می‌توان به عدم کنترل متغیرهای مداخله‌گر چون وضعیت اجتماعی و اقتصادی (به دلیل محدودیت‌های اجرایی و دسترسی به جامعه هدف)، انتخاب نمونه با روش در دسترس و همچنین عدم برگزاری دوره‌های پیگیری اشاره کرد. بر اساس نتایج پژوهش، مهارت یادگیری پس ختام (PQ4R) می‌تواند به عنوان یک روش مداخله ای موثر در بهبود مولفه های مرتبط موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان مورد توجه قرار گیرد.

منابع

- دارش، نسرین؛ شاهی، سکینه؛ رضوی، عباس. (۱۳۹۷). تأثیر آموزش ریاضی به روش جورج پولیا بر مهارت حل مسأله و پیشرفت تحصیلی ریاضی دانش‌آموزان. دست آوردهای روان شناختی، ۲۵(۲)، ۱۸۱-۲۰۰.

- سلملیان، زهره؛ کاظم نژاد، احسان؛ غلامی چابکی، بهاره. (۱۳۹۶). بررسی ارتباط موفقیت تحصیلی دانشجویان با منبع کنترل (درونی - بیرونی). پژوهش در آموزش علوم پزشکی، ۹(۴)، ۴۸-۳۹.

- سیف، علی اکبر. (۱۴۰۰). روانشناسی پرورشی. تهران: دوران.

- شکورنیا، عبدالحسین؛ علیجانی رنانی، هوشنگ؛ نجار، شهناز؛ الهام پور، حسین. (۱۳۹۳). رابطه رضایت از تحصیل با رویکردهای مطالعه و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان پرستاری و مامایی. مجله ایرانی علوم پزشکی، ۱۴(۲): ۱۰۹-۱۰۱.

- شهری، نرگس؛ وزیری، شهرام؛ لطفی، فرح. (۱۳۹۶). بررسی اثربخشی آموزش راهبردهای شناختی و فراشناختی و روش مطالعه پس ختام در کاهش اضطراب امتحان دانش

orientations. *School Psychology International*, 0143034319854474.

اصفهان در سال تحصیلی ۹۳-۹۲. پژوهش در برنامه ریزی درسی، ۱۲(۴۷)، ۵۱-۶۰.

- Domhnall, S., & Michael, C. (2018). Mens sana: An Investigation into the Relationship between Psychological Traits and Academic Success of First Year Engineering Students, 3rd International Conference of the Portuguese Society for Engineering Education, DOI: 10.1109/CISPEE.2018.8593486
- Endawoke, Y., & Gidey, T. (2013). Impact of Study of Habits, Skills, Burn out, Academic Engagement and Responsibility on the Academic Performances of University Students. *The Ethiopian Journal of Education*, 33(1), 53-82.
- Fredericks, J. A., Blumenfeld, P. C., & Paris, A. H. (2004). School engagement: Potential of the concept, state of the evidence. *Review of Educational Research*, 74, 59-109.
- Green, J., Liem, G. A. D., Martin, A. J., Colmar, S., Marsh, H. W., & McInerney, D. (2012). Academic motivation, self-concept, engagement, and performance in high school: Key processes from a longitudinal perspective. *Journal of Adolescence*, 35(5), 1111-1122.
- Harmer, J. (2008). How to teach English. *ELT journal*, 62(3), 313-316.
- Huebner, E. S., & Gilman, R. (2006). Students who like and dislike school. *Applied Research in Quality of Life*, 1, 139-150.
- Jang, H., Kim, E. J., & Reeve, J. (2012). Longitudinal test of self-determination theory's motivation mediation model in a naturally occurring classroom context. *Journal of Educational psychology*, 104(4), 1175.
- Jones, B., Wray, K., & Scanlon, E. (2013). Increasing the engagement of researchers with skills training through the use of grand societal challenges; a case study on engagement with, and impact of, enterprise skills training at Newcastle University. In *International Conference on Developments in Doctoral Education*. Newcastle University.
- Kasyulita, E. (2015). THE EFFECT OF SQ4R TECHNIQUE TOWARD READING COMPREHENSION AT THE SECOND YEARS OF ENGLISH STUDENTS IN UNIVERSITY OF PASIR PENGARAIAN.
- Bakker, A. B., Vergel, A. I. S., & Kuntze, J. (2015). Student engagement and performance: A weekly diary study on the role of openness. *Motivation and Emotion*, 39(1), 49-62.
- Basar, M., & Gürbüz, M. (2017). Effect of the SQ4R Technique on the Reading Comprehension of Elementary School 4th Grade Elementary School Students. *International Journal of Instruction*, 10(2), 131-144.
- Bezen, S., Aykutlu, I., & Bayrak, C. (2018). An Examination of the Relationship between High School Students' Self-efficacy Perceptions Concerning Electromagnetism and Their Academic Success. *SHS Web of Conferences*, 48.
- Boileau, L., Gaudreau, P., Gareau, A., & Chamandy, M. (2021). Some days are more satisfying than others: A daily-diary study on optimism, pessimism, coping, and academic satisfaction. *British Journal of Educational Psychology*, 91(1), 46-62.
- Brown, D., & Cinamon, R. G. (2015). Personality traits' effects on self-efficacy and outcome expectations for high school major choice. *International Journal for Educational and Vocational Guidance*, 16(3), 343-361. doi:10.1007/s10775-015-9316-4.
- Carmona-Halty, M., Salanova, M., Llorens, S., & Schaufeli, W. B. (2019). Linking positive emotions and academic performance: The mediated role of academic psychological capital and academic engagement. *Current Psychology*, 1-10.
- Chraif, M. (2015). Correlative study between academic satisfaction, workload and level of academic stress at 3rd grade students at psychology. *Procedia—Social and Behavioral Sciences*, 203, 419-424.
- Cohort, D. L. (2020). System Strategies to Advance Educational Equity.
- Datu, J. A. D., & Park, N. (2019). Perceived school kindness and academic engagement: The mediational roles of achievement goal

- epidemic, Bali, Indonesia, 2008–2011. *Emerging infectious diseases*, 19(4), 648.
- Reeve, J., & Lee, W. (2014). Students' classroom engagement produces longitudinal changes in classroom motivation. *Journal of Educational Psychology*, 106(2), 527.
 - Runiatun, S. I., & Matsuri, M. I. S. (2016). penggunaan strategi sq4r (survey, question, read, reflect, recite, review) untuk meningkatkan keterampilan membaca pemahaman. *Didaktika Dwija Indria*, 4(11).
 - Sada, C., & Novita, D. (2015). improving students' reading comprehension on recount text by using sq4r and media booklet. *Jurnal Pendidikan dan Pembelajaran*, 4(6).
 - Sánchez-Cardona, I., Ortega-Maldonado, A., Salanova, M., & Martínez, I. M. (2021). Learning goal orientation and psychological capital among students: A pathway to academic satisfaction and performance. *Psychology in the Schools*, 58(7), 1432-1445.
 - Jang, H., Kim, E. J., & Reeve, J. (2012). Longitudinal test of self-determination theory's motivation mediation model in a naturally occurring classroom context. *Journal of Educational psychology*, 104(4), 1175.
 - Stadtfeld, C., Voros, A., Elmer, T., Boda, Z., & Raabe, I. J. (2018). Integration in emerging social networks explains academic failure and success. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 201811388.
 - Truong, N. N., & Miller, M. J. (2018). Family and social cognitive predictors of southeast Asian American college students' academic satisfaction. *Journal of Career Assessment*, 26(3), 488-502.
 - Wilkins, K. G., Santilli, S., Ferrari, L., Nota, L., Tracey, T. J., & Soresi, S. (2014). The relationship among positive emotional dispositions, career adaptability, and satisfaction in Italian high school students. *Journal of Vocational Behavior*, 85, 329–338
 - Proceedings of ISELT FBS Universitas Negeri Padang, 3, 147-152.
 - Kim, J. Y. J., Kim, E., & Lee, I. (2021). Influence of self-esteem of middle school students for mental care on academic achievement: based on the mediation effect of GRIT and academic enthusiasm. *International journal of environmental research and public health*, 18(13), 7025.
 - Marks, Alexia Brunet and Moss, Scott A., What Makes a Law Student Succeed or Fail? A Longitudinal Study Correlating Law Student Applicant Data and Law School Outcomes (July 6, 2015).
 - Martina, D. E. (2018). The Effect of Using PQ4R (Preview, Question, Read, Reflect, Recite, Review) Strategy on EFL Students' Reading Comprehension Achievement. *Research in English and Education Journal*, 3(1), 17-24.
 - Matovu, M. (2017). A structural equation modelling of the academic self-concept scale. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 6(2), 185-198.
 - Meneghel, I., Martínez, I. M., Salanova, M., & de Witte, H. (2019). Promoting academic satisfaction and performance: Building academic resilience through coping strategies. *Psychology in the Schools*, 56(6), 875-890.
 - Nur Ebes, M. U. H. A. M. M. A. D. (2019). PQ4R Strategy In Eleventh Grade Students' Reading Comprehension Achievement on SMA Darul 'Ulum 1 Jombang. *RETAIN*, 7(2).
 - Polat, H., & Karabatak, S. (2021). Effect of flipped classroom model on academic achievement, academic satisfaction and general belongingness. *Learning Environments Research*, 1-24..
 - Putra, A. A. G., Hampson, K., Girardi, J., Hiby, E., Darryn Knobel, I., Mardiana, W., ... & Scott-Orr, H. (2013). Response to a rabies

Quarterly Journal of Educational Psychology

Islamic Azad University Tonekabon Branch

Vol. 12, No. 4, winter 2022, No 48

Journal of Educational
Psychology

The effectiveness of PQ4R reading skills on satisfaction, enthusiasm and academic performance of elementary school students

Mehdi Shomali Ahmadabadi¹, Siros Mansoori^{2*}, Atefeh Barkhordari Ahmadabadi³

1) PhD in Psychology, Education Organization, Ardakan, Yazd, Iran .

2) Assistant Prof, Department of Educational Sciences, Faculty of Humanities, Arak University, Arak, Iran

3) M.A. Department of Psychology, Payam Noor University, Meibod Center, Iran

Abstract

The aim of this study was to evaluate the effectiveness of study skills training on students' satisfaction, enthusiasm and academic performance. The research method was quasi-experimental with a post-test pre-test design with a control group. The statistical population was all fifth grade students in Ardakan schools. Using the available sampling method, 32 people were selected as a sample and randomly assigned to two groups of 16 people. The research instruments were Bahrani and Jokar Academic Satisfaction Questionnaire (1999), Academic Achievement Questionnaire by Frederick, Bloomfield, and Paris (2004) and a research made performance test. The experimental group received study skills training in 8 one-hour sessions and two sessions per week but the control group did not receive any intervention during the study. Finally, the research data were analyzed by analysis of covariance at the significance level of 0.05. The results showed the mean scores of academic satisfaction, academic enthusiasm and academic success of the experimental group compared to the control group increased significantly in the post-test stage ($p < 0.001$). According to the research results, teaching study skills can be considered as an effective intervention method in improving the components related to students' academic.

Key words: Study Skills, Post-termination, Academic Satisfaction, Academic success. PQ4R method.
